

Δολιχέραι Παλαιότερα : Η ερμηνεία της Παλαιότερης εικόνας στην
Μεσοβιτική εικονομασία Ζωγραφική, Αθήνα 1977, σ. 52, 53 π.

Τελείως διαφορετική επίσης από τη δυτικότροπη «μορφολατρία-μανιερισμό» είναι η τοιχογραφία του «Αγίου Παύλου» (είκ. 51), που τον παρουσιάζει στο γνωστό από την αρχαιότητα και βυζαντινή εποχή σχήμα⁸⁴. Με στροφή του στήθους και της κεφαλής κατά τρία τέταρτα προς τα δεξιά, με στολή Ρωμαίου εκατόνταρχου και με φυσιογνωμικά χαρακτηριστικά αγωνιστή του 21, η εικόνα αυτή αποτελεί ένα μίγμα ιστορικοθησκευτικών στοιχείων, με βαθιές τις ρίζες τους μέσα στη μεταβυζαντινή αγιογραφία και το δημοτικό μας κύκλο. Κοιτάζοντας τις παραστάσεις του «Κτιτορικού του Μεγάλου Σπηλαίου» του Φανέλλη (είκ. 22-28) και τις αυτοβιογραφικές σημειώσεις του Χατζηγιαννόπουλου⁸⁵, νομίζω ότι η τοιχογραφία αυτή με την παράσταση του «Αγίου Παύλου» μπορεί να αποδοθεί στον τελευταίο, Ρουμελιώτη νεαρό ζωγράφο, μαθητή του Θείριου και όπαδο της ζωγραφικής του Φανέλλη. Από τις πληροφορίες που μας έδωσε ο έφημέριος της εκκλησίας, η λαϊκή παράδοση ως και σήμερα θέλει στην εικόνα αυτή να βλέπει τη μορφή του Όθωνα, ένθερμου ύποστηρικτή της αυλικής ζωγραφικής του Θείριου, ή παραδοχή όμως αυτής της απόψεως παρουσιάζει πολλές δυσκολίες⁸⁶.

Ο Θείριος μετά την άναχώρησή του από την Αθήνα το 1855 και ως το 1892, που με βοηθό του τον Έμμανουήλ Λαμπάκη⁸⁷, αναλαμβάνει την αγιογράφιση του έλληνορθόδοξου ναού του Αγίου Στεφάνου στο Παρίσι, επισκέπτεται τις μεγαλύτερες πόλεις της Ευρώπης και αγιογραφεί κυρίως έλληνορθόδοξες εκκλησίες. Στη Βιέννη αγιογραφεί το 1856 την Αγία Τριάδα, ναό της πλούσιας παροικίας των Ελλήνων⁸⁸. Την εκκλησία αυτή σχεδίασε ο Θεόφιλος Χάνσεν, έπιμελήθηκε και επέβλεψε ο μαθητής του Έρνέστος Τσίλλερ⁸⁹. Το 1860 επιστρέφει στο Μόναχο και την ίδια εποχή τον προσκαλούν στην Ακαδημία των

38. Α. Θείριος, 'Ο Απόστολος Παῦλος κηρύσσει στον Άρειο Πάγο.

80. Αἰδέβες του αρχαιολογίου - βυζαντινολογίου Γεώργιου Παφιάτη κ. Παφιάτης
Κατάλογος, πηλ. Σελ. 91) 14.